

VERZOEK OM INPUT VOOR EEN INITIATIEF (zonder effectbeoordeling)

Dit document dient om het publiek en belanghebbenden te informeren over de werkzaamheden van de Commissie, zodat zij feedback kunnen geven en effectief kunnen deelnemen aan raadplegingen.

Wij verzoeken deze groepen hun standpunt te geven over de analyse van het probleem door de Commissie en over mogelijke oplossingen. Bovendien worden zij uitgenodigd relevante informatie door te geven waarover zij beschikken.

TITEL VAN HET INITIATIEF	Innovatieve vormen van uitrol van zonne-energie – aanbeveling om de ontwikkeling ervan te stimuleren
LEIDEND DG VERANTWOORDELIJKE EENHEID	DG ENER – Eenheid C1: Beleid inzake hernieuwbare energiebronnen en energiesysteemintegratie
VERWACHT SOORT INITIATIEF	Aanbeveling en richtsnoeren van de Commissie (werkdokument van de diensten van de Commissie)
INDICATIEVE PLANNING	Q2 2024
AANVULLENDE INFORMATIE	Zonne-energie (europa.eu) EUR-Lex - 52022DC0221 - NL - EUR-Lex (europa.eu) .

Dit document dient slechts ter informatie. Het loopt niet vooruit op de eindbeslissing van de Commissie over de vraag of dit initiatief zal worden voortgezet en welke invulling dat uiteindelijk zal krijgen. Alle elementen van het initiatief dat in dit document is beschreven, waaronder de planning, kunnen veranderen.

A. Politieke context, probleemomschrijving en subsidiariteitscontrole

Politieke context

De in 2022 als onderdeel van het REPowerEU-plan vastgestelde [EU-strategie voor zonne-energie](#) is erop gericht de uitrol van zonne-energie, met inbegrip van innovatieve vormen van uitrol, te versnellen, tot de uitfasering van de afhankelijkheid van de EU van fossiele brandstoffen uit Rusland bij te dragen en de ambitieuze REPowerEU-doelstellingen voor hernieuwbare energie te halen.

[Richtlijn \(EU\) 2018/2001](#) ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen is in 2023 herzien. Met de gewijzigde [Richtlijn \(EU\) 2023/2413](#), die op 20 november 2023 in werking is getreden, is het bindende streefcijfer van de Unie voor hernieuwbare energie tegen 2030 verhoogd tot 42,5 %, met de ambitie om 45 % te bereiken. Volgens de geactualiseerde ontwerpen van de nationale energie- en klimaatplannen van de lidstaten speelt zonne-energie een belangrijke rol om dit streefcijfer te behalen.

Probleem dat met het initiatief wordt aangepakt

De EU-strategie voor zonne-energie bevat ambitieuze doelstellingen voor de uitrol van zonne-energie voor 2025 en 2030, en er is in bepaald dat de EU dit decennium gemiddeld circa 45 GW_{ws} per jaar moet installeren om deze doelstellingen te bereiken.

In de strategie wordt erop gewezen dat zonne-energie tot op heden meestal met grond- en dakinstallaties wordt opgewekt. Van de nieuwe zonnepanelen die jaarlijks in gebruik worden genomen, wordt ongeveer een derde op de grond en twee derde op daken geïnstalleerd. Deze traditionele vormen van uitrol zullen naar verwachting blijven groeien maar met toenemende beperkingen worden geconfronteerd, met name de concurrentie met andere vormen van grondgebruik voor grondinstallaties. Om de doelstellingen op het gebied van hernieuwbare energie te halen, moeten andere, innovatievere vormen van uitrol, die momenteel bij hun ontwikkeling met belemmeringen te kampen hebben, een belangrijke en grotere rol spelen.

In de EU-strategie voor zonne-energie zijn vijf soorten innovatieve vormen van uitrol in kaart gebracht die hetzij gecombineerd gebruik van ruimte mogelijk maken (agrisolar-projecten, drijvende zonnepanelen, vervoersinfrastructuur), hetzij in andere producten zijn geïntegreerd (gebouwen en voertuigen met geïntegreerde zonnepanelen). Deze vormen van uitrol maken gebruik van de flexibiliteit en de modulariteit van zonne-

energietechnologie, waardoor die aan een breed scala aan toepassingen en locaties kan worden aangepast, en kan helpen om de concurrentie om het grondgebruik te beperken. Zij kunnen voordelen en synergie opleveren bij land- en zeegebruik en voor het milieu.

Verscheidene soorten belemmeringen staan deze innovatieve vormen van uitrol in de weg. Regelgevende belemmeringen komen in veel lidstaten vaak voor, bijvoorbeeld de moeilijkheid om de vereiste vergunningen te krijgen om een stuk grond of een waterlichaam gecombineerd te gebruiken. Andere regelgevende belemmeringen houden verband met veiligheidsvoorschriften of certificeringsprocedures, afhankelijk van de vorm van uitrol. Niet-regelgevende belemmeringen, zoals onvoldoende bewustzijn van en maatschappelijk draagvlak voor deze innovatieve oplossingen, economische factoren of de rol van steunregelingen, moeten ook in overweging worden genomen om de weg voor deze vormen van uitrol vrij te maken.

Om de lidstaten te helpen deze belemmeringen in kaart te brengen en aan te pakken, is in de strategie als vervolgstap de opstelling van "richtsnoeren voor de lidstaten om innovatieve vormen van de uitrol van zonne-energie te bevorderen" aangekondigd, die een aanbeveling van de Commissie zullen vergezellen.

Grondslag van het EU-optreden (rechtsgrondslag en subsidiariteitscontrole)

Rechtsgrondslag

De rechtsgrondslag van dit initiatief is artikel 292 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Praktische noodzaak van EU-optreden

In 2023 hebben zonnepanelen 8 % van de elektriciteit in de EU opgewekt en vormden die de snelst groeiende technologie. Momenteel wordt er dus al op grote schaal zonne-energie uitgerold, voornamelijk op dak- en grondinstallaties, maar dit volstaat niet om de doelstellingen te halen. Innovatieve vormen van uitrol moeten een steeds belangrijkere rol spelen.

Een aanbeveling aan de lidstaten, vergezeld van richtsnoeren voor goede praktijken, kan bijdragen tot het vinden van oplossingen om de gemeenschappelijke belemmeringen weg te nemen waarmee deze innovatieve vormen van zonne-energie in de EU te kampen hebben.

B. Wat is het beoogde resultaat van het initiatief en hoe wordt dit bereikt?

Dit initiatief is gericht op de belangrijkste belemmeringen voor de ontwikkeling van de eerdergenoemde vijf innovatieve vormen van uitrol van zonne-energie en op aanbevelingen en voorbeelden van goede praktijken om die belemmeringen weg te nemen. Het initiatief is voornamelijk geconcentreerd op belemmeringen die onder de bevoegdheid van de lidstaten vallen, maar kan ook belemmeringen op andere niveaus omvatten.

De richtsnoeren zijn gericht op onderwerpen zoals:

- regelgevende belemmeringen;
- niet-regelgevende belemmeringen, d.w.z. ecologische, sociale, technologische, economische en industriële belemmeringen;
- voorbeelden van goede praktijken om die belemmeringen weg te nemen.

Sommige belemmeringen komen vaak voor bij de meeste vastgestelde innovatieve vormen van uitrol, maar in de richtsnoeren zullen de specifieke kenmerken per vorm in aanmerking worden genomen.

De richtsnoeren zijn voornamelijk gericht op de EU-lidstaten, maar kunnen ook op bepaalde niet-EU-landen betrekking hebben, met name het deel over goede praktijken.

Indien van toepassing wordt in de richtsnoeren ook gekeken naar de rol van thermische zonne-energietechnologie en typische factoren voor bepaalde regio's (bv. ultraperifere gebieden, eilanden in de EU).

Waarschijnlijke effecten

Dit initiatief zal de lidstaten naar verwachting helpen om de ontwikkeling van de vijf in de EU-strategie voor zonne-energie in kaart gebrachte innovatieve vormen van uitrol te versnellen door aanbevelingen en voorbeelden van goede praktijken te geven om de belangrijkste regelgevende en niet-regelgevende belemmeringen weg te nemen.

Toekomstige monitoring

Overeenkomstig de [governanceverordening](#) wordt de lidstaten verzocht in hun geïntegreerde nationale

voortgangsverslagen over energie en klimaat verslag uit te brengen over de maatregelen om de uitrol van hernieuwbare energie te versnellen. Aangezien de richtsnoeren bedoeld zijn om de lidstaten te helpen bij de bevordering van innovatieve vormen van de uitrol van zonne-energie, zullen de resultaten worden gemonitord aan de hand van de voortgangsverslagen over governance en verdere uitwisselingen met de autoriteiten van de lidstaten en andere belanghebbenden.

C. Betere regelgeving

Effectbeoordeling

Een effectbeoordeling is niet vereist, aangezien het niet om een wetgevingsinitiatief gaat. Deze aanbeveling en richtsnoeren zijn gericht op het in kaart brengen van belemmeringen voor innovatieve vormen van de uitrol van zonne-energie en het delen van goede praktijken om die belemmeringen weg te nemen, en bevatten geen beleidsvoorstellen of verbintenissen ten aanzien van maatregelen.

Raadplegingsstrategie

Dit verzoek om input is de belangrijkste raadplegingsactiviteit. De doelgroepen zijn overheidsinstanties (de lidstaten en de regionale en lokale overheden), producenten van hernieuwbare energie, organisaties op het gebied van hernieuwbare energie, onderzoeks- en innovatie-instellingen, niet-gouvernementele organisaties, vertegenwoordigers uit de landbouwsector en burgers. Naast dit verzoek om input wordt in het initiatief een studie van een externe consultant met interviews met belanghebbenden meegenomen.